

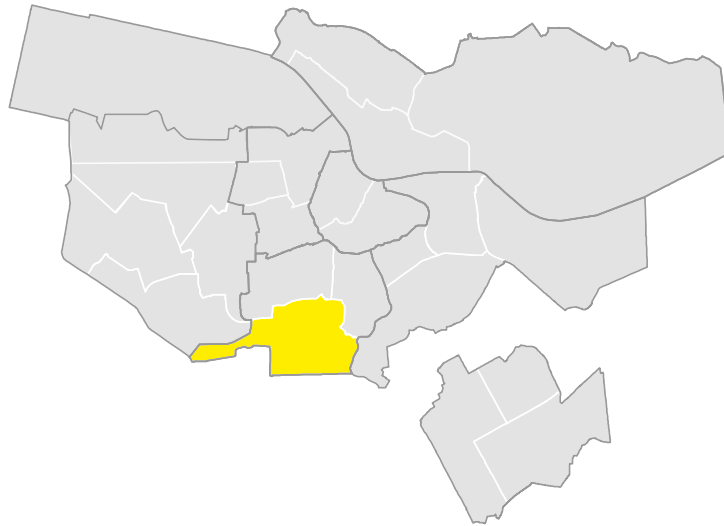
Gemeente
Amsterdam
Zuid

Gebiedsplan 2018
Buitenveldert/Zuidas

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste thema's zijn in Buitenveldert/Zuidas en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2018 per thema gaat doen.

Inhoud

Inleiding	3
Prioriteit 1 Woningaanbod en voorzieningen afstemmen op wijzigingen in bevolkingssamenstelling	5
Prioriteit 2 Samenhang tussen Buitenveldert en Zuidas en binding tussen huidige en nieuwe bewoners	12
Prioriteit 3 Ouderen de kans geven langer zelfstandig te blijven wonen	16
Prioriteit 4 Beter gebruikmaken van de mogelijkheden die het openbare groen en het water bieden	21
Prioriteit 5 Veiligere en aantrekkelijkere verkeersroutes voor fietsers en voetgangers en betere doorstroming en bereikbaarheid	24

Inleiding

Kenmerken van het gebied

Buitenveldert is aangelegd als tuinstad met strokenbouw en veel openbare ruimte. Door de aanwezigheid van het Amstelpark, het Gijsbrecht van Aemstelpark en het Amsterdamse Bos is Buitenveldert rijk aan groen.

Er zijn diverse winkelcentra, en het Gelderlandplein is beoordeeld als een van de beste winkelgebieden van Amsterdam. Door de ruime opzet van de wijk liggen de buurtvoorzieningen, zoals winkels en maatschappelijke instellingen, over het algemeen ver uit elkaar.

In Buitenveldert wonen relatief veel ouderen. Ervoor zorgen dat ouderen hier langer prettig kunnen wonen is dan ook als prioriteit opgenomen in de gebiedsagenda. Een van de aspecten die aandacht verdienen is eenzaamheid. De grote afstanden tussen de buurtvoorzieningen kunnen voor deze groep een belemmering vormen en het risico op eenzaamheid vergroten. Een ander aandachtspunt is de kwetsbaarheid van ouderen voor criminaliteit en babbeltrucs.

De bevolkingssamenstelling van het gebied is echter aan het veranderen: we zien een grote instroom van gezinnen met jonge kinderen, internationals en studenten. Deze ontwikkeling vraagt om aanpassingen in het voorzieningenaanbod. Bewoners hebben bovendien aangegeven dat voor hen verkeersveiligheid en bereikbaarheid belangrijke aandachtspunten zijn.

Zuidas ligt op een strategische plek tussen Schiphol en de Amsterdamse binnenstad, met Station Zuid als tweede treinstation van de stad. Het gebied is in korte tijd uitgegroeid tot een unieke stadswijk met internationale allure. De komende jaren zal het aantal woningen verder worden uitgebreid, tot 7000 woningen in 2030. Met de toename van bewoners, werkenden en bezoekers groeit ook het aantal voorzieningen zoals scholen, buurtwinkels, cafés, restaurants en sportfaciliteiten. Ook worden er steeds meer evenementen en tentoonstellingen georganiseerd.

De vele bouwprojecten geven het gebied een impuls, maar zorgen ook voor overlast. Daar komt bij dat Zuidas zich opmaakt voor een omvangrijk infrastructuurproject: Zuidasdok (de verbreding en ondertunneling van de A10) en de uitbreiding en verbetering van Station Zuid.

Totstandkoming van het gebiedsplan

Sinds 2016 werkt de gemeente met gebiedsagenda's waarin prioriteiten voor een periode van vier jaar zijn opgenomen. Deze agenda's zijn opgesteld op basis van analyses en in nauwe samenwerking met bewoners, ondernemers en organisaties in het gebied. Op 2 juli 2015 heeft de gemeenteraad de gebiedsagenda's 2016-2019 vastgesteld.

De prioriteiten uit de gebiedsagenda 2016-2019 voor Buitenveldert/Zuidas zijn:

- Woningaanbod en voorzieningen afstemmen op wijzigingen in bevolkingssamenstelling;
- Samenhang tussen Buitenveldert en Zuidas en binding tussen huidige en nieuwe bewoners;
- Ouderen de kans geven langer zelfstandig te blijven wonen;
- Beter gebruik maken van de mogelijkheden die het openbare groen en het water bieden;
- Veiligere en aantrekkelijkere verkeersroutes voor fietsers en voetgangers en betere doorstroming en bereikbaarheid.

Op basis van de agenda wordt er jaarlijks een gebiedsplan gemaakt met daarin de activiteiten die per prioriteit voor dat jaar op het programma staan. Het is geen uitputtende lijst van wat er allemaal in het gebied gebeurt, maar een overzicht van onderwerpen die dat jaar extra aandacht krijgen.

Het gebiedsplan van 2018 is een vervolg van de acties die in 2017 in gang zijn gezet. Het is tot stand gekomen in voortdurend overleg met bewoners, ondernemers en professionals.

In aanvulling daarop hebben de gebiedsteams van stadsdeel Zuid medio 2017 twee enquêtes gehouden onder ondernemers en internationals. De respons was hoog – 376 ondernemers en 865 internationals hebben gereageerd – en de antwoorden geven een goed beeld van wat er leeft onder deze groepen.

Participatie

De gemeente hecht veel belang aan participatie en kiest er met de invoering van het gebiedsgericht werken en de instelling van de gebiedsteams voor om nauw samen te werken met de lokale partners. We zien een toename in het aantal bewoners- en vrijwilligersinitiatieven, die een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van de buurt. In 2017 zijn er in het gebied dertien initiatieven met subsidie van de gemeente tot stand gekomen. Ook betreft de gemeente bewoners steeds vaker bij de uitvoering van haar taken, bijvoorbeeld bij de herinrichting van een straat, of werkt zij met de bewoners samen, zoals bij de adoptie van afvalbakken.

Voor de jaarlijkse gebiedsplannen, is de inbreng van betrokkenen essentieel. De gebiedsteams gaan geregeld de wijk in om meningen en ideeën te peilen bij bewoners(groepen), ondernemers, professionals en vrijwilligers. De Dialoog in Zuid-bijeenkomsten, waarop we met bewoners praten over zorg en welzijn, zijn een belangrijke informatiebron. In 2017 hebben we voor het eerst voor elk gebied een aparte bijeenkomst gehouden. Voor nieuwe bewoners zijn er welkomstbijeenkomsten in zowel Buitenveldert als Zuidas. Daarnaast houden de gebiedsmakelaars maandelijks spreekuur in de wijk.

Nieuw in 2017 was de Dag van het Gebied: tijdens deze dag houden organisaties open huis en laten we zien welke initiatieven en maatschappelijke activiteiten er in de buurt worden ontplooid. Ook nieuw was de pop-up picknicktafel op het Gershwinplein. In de zomer gingen we hier in gesprek met bewoners en bezoekers van Zuidas. Bovenstaande activiteiten hebben nieuwe contacten en waardevolle informatie opgeleverd. Hello Zuidas (een stichting die bestaat uit diverse bedrijven die zich gezamenlijk inzetten om Zuidas aantrekkelijk te maken en te promoten) en de Green Business Club (waarin bedrijven zich gezamenlijk inzetten voor verduurzaming) vervullen een belangrijke functie bij het leggen van contact met de in Zuidas gevestigde bedrijven.

Prioriteit 1

Woningaanbod en voorzieningen afstemmen op wijzigingen in bevolkingssamenstelling

Zuidas maakt in korte tijd een enorme ontwikkeling door, van internationaal zakencentrum naar een wijk waar mensen wonen, werken en recreëren. In 2017 is de woningvoorraad flink uitgebreid: inmiddels telt Zuidas ruim 2300 woningen. In 2018 wordt gestaag doorgewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe woonlocaties voor uiteenlopende doelgroepen. Ook de infrastructuur wordt aangepast op de toekomst.

De Visie Zuidas uit 2016 biedt het kader voor de ruimtelijke ontwikkelingen en bouwprojecten, met veel aandacht voor de menselijke maat in de architectuur en voor groen in de openbare ruimte. Het programma Leef Zuidas omvat projecten en activiteiten die de wijk verlevendigen. Het gaat onder meer om projecten op het gebied van kunst en cultuur, uitbreiding van het aantal recreatieve voorzieningen en de invulling van commerciële ruimtes. Het programma biedt veel ruimte voor initiatieven van bewoners, ondernemers en bezoekers.

In Buitenveldert zien we de bevolking verjongen: er komen steeds meer gezinnen met kinderen, studenten en internationals wonen. Het aantal jonge kinderen zal in tien jaar ruim 50 procent stijgen. Dit betekent onder meer dat er extra onderwijs(huisvesting) nodig is. Naast deze nieuwe doelgroepen telt Buitenveldert veel ouderen, die langer zelfstandig blijven wonen dan voorheen (zie voor verbeteringen in de woonomstandigheden van ouderen onder prioriteit 3).

Ook hier is uitbreiding van de woningvoorraad gewenst. Er staan diverse transformatieprojecten op de agenda om voormalige bedrijfs- of instellingspanden te transformeren tot woningen in verschillende segmenten. Voorbeelden zijn de kliniek aan de Walborg, de Bruynzeellocatie en het PTT-distributiekantoor. De gemeente stuurt aan op een gevarieerd aanbod van woningen, kantoren en voorzieningen. Daarnaast leggen we de focus op speelplekken en sportfaciliteiten.

Waarom gaan we werken in 2018?

Maatregel 1.1 Nieuwe woningen en kantoren in Zuidas

In Zuidas groeit door alle nieuwbouwprojecten het aantal woningen zichtbaar. Zuidas wordt daardoor steeds meer een woonwijk. In 2017 zijn in het deelgebied Gershwin en aan de Fred. Roeskestraat nieuwe wooncomplexen gerealiseerd. Voor 2018 staat de oplevering gepland van woontoren Xavier en kantoorpand NoMa House.

Activiteit 1.1.1 Oplevering Xavier

Aan de Gustav Mahlerlaan wordt nieuwbouwproject Xavier gerealiseerd, bestaande uit een woontoren van 21 verdiepingen en twee kleinere gebouwen van zes verdiepingen. In totaal komen er 159 appartementen met een ondergrondse parkeergarage en commerciële ruimtes op de begane grond. De parkeerkelder is al klaar en de opbouw wordt in 2018 afgerond.

Activiteit 1.1.2 Oplevering NoMa

Op de hoek Gustav Mahlerlaan-Parnassusweg wordt NoMA House gebouwd: een kantoorgebouw met op de begane grond ruimte voor commerciële voorzieningen en horeca.

Maatregel 1.2 Goede voorlichting over bouwwerkzaamheden Zuidas

De bouwprojecten in het gebied Zuidas volgen elkaar in rap tempo op. Goede communicatie met en voorlichting aan omwonenden en andere betrokkenen is essentieel. Het Amsterdam Zuidas Informatiecentrum vervult daarbij een belangrijke rol.

Activiteit 1.2.1 Informatiecentrum

Iedereen met vragen, complimenten of klachten over de gebiedsontwikkeling van Zuidas en het infrastructuurproject Zuidasdok kan terecht bij het Amsterdam Zuidas Informatiecentrum. Het centrum organiseert ook lezingen en presentaties en is het startpunt voor rondleidingen door Zuidas.

Maatregel 1.3 Verlevendiging Zuidas

Het programma Leef Zuidas is opgezet met het doel Zuidas te verlevendigen en er een wijk van te maken waar het prettig verblijven, werken en wonen is. In het programma staat de gebruiker centraal en het biedt veel ruimte voor initiatieven van bewoners en ondernemers zelf.

Activiteit 1.3.1 Voorzieningen in de plinten van gebouwen

‘De juiste voorziening op de juiste plaats’ is een kernpunt in de Visie Zuidas. Om deze ambitie te verwezenlijken proberen we onder meer in de plint van nieuwe gebouwen voorzieningen aan te brengen die een toevoeging zijn voor de buurt en aansluiten op de wensen van bewoners, werkenden en bezoekers.

Activiteit 1.3.2 Initiatieven en evenementen

Initiatieven voor projecten of evenementen die bijdragen aan de levendigheid in Zuidas juichen we toe. We stimuleren bewoners en ondernemers om zelf maatschappelijke, culturele of commerciële initiatieven op te zetten. Samen met Hello Zuidas en de Green Business Club programmeren we daarnaast zelf evenementen, zoals de Hakken/Pakken Run en het Zuidas Culinair Zomerfeest.

Activiteit 1.3.3 De RAI voor de buurt

RAI Amsterdam werkt aan een visie en strategie voor de toekomst: de organisatie streeft naar uitbreiding om internationale beurzen onderdak te kunnen blijven bieden, maar wil daarnaast een functie vervullen voor omwonenden. De organisatie verkent de mogelijkheden om buurtgerichte voorzieningen aan te brengen in de plint, zodat het complex deel wordt van de wijk. De buurt wordt bij deze verkenning betrokken.

Maatregel 1.4 Transformaties in Buitenveldert

Amsterdam groeit en Buitenveldert groeit mee. Om in te spelen op de veranderende bevolkingssamenstelling en de behoefte aan meer woningen, vinden de komende jaren op een aantal ontwikkellocaties transformaties en kleinschalige uitbreidingsprojecten plaats. Leegstaande panden worden opgekocht en verbouwd tot woningen. In 2018 wordt in Buitenveldert onder meer gewerkt aan onderstaande transformatieprojecten.

Activiteit 1.4.1 Woningen PTT-distributiekantoor

Het voormalige PTT-distributiekantoor aan de Giessenburg wordt gesloopt en maakt plaats voor een wooncomplex met 25 appartementen en een ondergrondse parkeergarage.

Activiteit 1.4.2 Woningen en kantoren kliniek Walborg

De kliniek van GGZ inGeest aan de Walborg wordt omgebouwd tot een complex met 25 appartementen, 5 kantoorruimtes en een ondergrondse parkeergarage.

Activiteit 1.4.3 Appartementen Bruynzeellocatie

Op de Bruynzeellocatie aan de Buitenveldertselaan worden 225 appartementen gerealiseerd. Onder het gebouw komt een parkeergarage en in de plint worden publieke voorzieningen aangebracht.

Maatregel 1.5 Aantrekkelijk en divers winkelaanbod Buitenveldert

Buitenveldert telt een aantal winkelgebieden, waarvan het Gelderlandplein het grootst is. We zien dat de kwaliteit van de winkelgebieden stijgt. Ondernemers stemmen hun aanbod af op de veranderde bevolkingssamenstelling en investeren in fysieke verbeteringen. Ook zien we een toename van het aantal ondernemersverenigingen. Wij stimuleren deze ontwikkeling en ondersteunen de verenigingen op verschillende manieren.

Activiteit 1.5.1 Positie ondernemers A.J. Ernststraat versterken

De ondernemers van de A.J. Ernststraat hebben hun krachten gebundeld in een ondernemersvereniging met het streven om een bedrijveninvesteringzone (BIZ) op te richten. Zo kunnen ze gemakkelijker gezamenlijk investeren in verbeteringen. Er worden activiteiten ontplooid om de straat aantrekkelijker te maken, bijvoorbeeld door meer groen aan te brengen en 'social sofas' te plaatsen (banken die uitnodigen tot het leggen van contact). Voor ouderen wordt het winkelen daardoor ook comfortabeler.

De vereniging is gestart met een traject Keurmerk Veilig Ondernemen, waarin ondernemers, gemeente en politie samenwerken om de veiligheid in het gebied te waarborgen. Na een gezamenlijke schouw eind 2017 wordt bepaald welke veiligheidsmaatregelen in 2018 prioriteit krijgen.

Activiteit 1.5.2 Positie ondernemers Kastelenstraat versterken

De ondernemers van de Kastelenstraat hebben de ambitie uitgesproken om in 2018 een ondernemersvereniging te starten. Samen met hen bekijken we hoe we dit idee kunnen verwezenlijken. We streven naar meer samenwerking tussen ondernemers onderling en tussen ondernemers en bewoners.

Maatregel 1.6 Passende voorzieningen voor de jeugd

Door de groei van het aantal gezinnen in het gebied is er meer behoefte aan speelplekken voor kinderen. In de Prinses Irenebuurt en Zuidas gaan we nieuwe speelplekken inrichten. Buitenveldert beschikt weliswaar over voldoende speelplekken, maar door de veranderende bevolkingssamenstelling zien we dat de wensen van de doelgroep veranderen. We gaan kijken hoe we het aanbod beter kunnen afstemmen op de vraag.

Activiteit 1.6.1 Onderzoek naar het gebruik van de speelplekken in Buitenveldert-Oost

Bewoners van Buitenveldert-Oost hebben aangegeven dat de speelplekken onvoldoende aansluiten bij de behoefte en leeftijd van de kinderen uit de buurt. . We gaan een analyse uitvoeren om een beeld te krijgen van de behoefte van huidige en toekomstige omwonenden en gebruikers. Vervolgens verkennen we de mogelijkheden om nieuwe speeltoestellen te plaatsen of bestaande toestellen te verplaatsen.

Activiteit 1.6.2 Speelvoorziening de Vijfhoek

De Vijfhoek krijgt een nieuwe inrichting die aantrekkelijk is voor alle gebruikersgroepen. Het wordt een plein met objecten die uitnodigen tot spelen en verblijven. Ouders en kinderen uit de buurt hebben meegedacht over het ontwerp.

Activiteit 1.6.3 Herinrichting van schoolpleinen

Basisschool De Ark, de Tweede Openluchtschool en de Buitenveldertse Montessorischool gaan hun schoolplein herinrichten en semi-openbaar maken voor de buurt. Dat laatste wil zeggen dat het schoolplein tot een bepaald tijdstip door omwonenden gebruikt mag worden.

Maatregel 1.7 Voldoende sportvoorzieningen

In gebied Zuidas/Buitenveldert stimuleren we sportbeoefening door jong en oud, hetzij in verenigingsverband, hetzij in de openbare ruimte. Buitenveldert richt zich vooral op voetbal in de openbare ruimte, meidenvoetbal, ouderensport en sportactiviteiten voor kwetsbare jongeren, onder andere op sportpark 't Loopveld. In Zuidas is overeenstemming bereikt over de vernieuwing van gemeentelijk Sportpark Goed Genoeg dat een prominente plek krijgt in de wijk.

Activiteit 1.7.1 Verplaatsen Sportpark Goed Genoeg

In 2018 wordt gestart met het verplaatsen van gemeentelijk sportpark Goed Genoeg. De inrichting van het nieuwe complex wordt afgestemd op de behoeften van hoofdgebruiker AFC, een voetbalvereniging met meer dan tweeduizend leden. Het sportpark zal niet alleen een belangrijke functie vervullen voor Zuidas, maar ook bewoners van Oud-Zuid en Buitenveldert trekken. Het moet uitnodigen tot lichamelijke activiteit. In het ontwerp is een wandelroute rondom het park opgenomen, waarlangs ook een hardloopcircuit met sporttoestellen wordt uitgezet.

Activiteit 1.7.2 Jongeren aanzetten tot sportbeoefening

Voetbalvereniging SV Rap, gevestigd op sportpark 't Loopveld, streeft ernaar om meer meisjes tussen 8 en 10 jaar te interesseren voor voetbal. Om de wachtlijsten bij voetbalverenigingen in te korten zoekt Streetmatch, een organisatie die voetbaltrainingen en -toernooien organiseert op straten en pleintjes, een extra locatie voor haar activiteiten.

Activiteit 1.7.3 Sportactiviteiten Walborg

Welzijnsstichting Dynamo zet in samenwerking met HvO-Querido sportactiviteiten op voor kinderen uit dak- en thuisloze gezinnen die tijdelijk zijn gehuisvest in de opvanglocatie Walborg.

Maatregel 1.8 Zorg voor de woonomgeving

De toegenomen drukte en bouwontwikkelingen in het gebied gaan gepaard met verschillende vormen van overlast die van invloed zijn op de leefbaarheid. Gezamenlijk kunnen gemeente, bewoners en ondernemers ervoor zorgen dat de omgeving prettig, schoon, heel en veilig blijft. Scholen hebben aangegeven interesse te hebben in lespakketten over zwerfafval en onder bewoners en ondernemers is veel animo om bij te dragen aan schoolprojecten over dit onderwerp.

Activiteit 1.8.1 Buurtgerichte handhaving

In stadsdeel Zuid gaan we van start met informatiegestuurde handhaving, rond afval op straat, parkeren en evenementen. Deze methode houdt in dat de handhavers efficiënter te werk gaan op basis van verzamelde informatie. Daarnaast treden we op als er meldingen komen vanuit de buurt, met specifieke aandacht voor overlast rond bouwplaatsen, laad- en losactiviteiten, parkeren buiten de parkeervakken en scooters in het Beatrixpark.

Activiteit 1.8.2 Hondenuitlaatplekken

Ook een stedelijke omgeving dient over voldoende locaties te beschikken waar honden kunnen worden uitgelaten. De hondenkaart van het stadsdeel, waarop hondenuitrengelieden en restrictiegebieden zijn aangegeven, wordt in 2018 bijgewerkt. Op plekken waar honden niet los mogen lopen, zorgen we voor extra toezicht.

Activiteit 1.8.3 Educatie over zwerfafval voor scholieren

De gemeente biedt lessen en participatieactiviteiten aan voor middelbare scholen om leerlingen bewust te maken van de gevolgen van plastic en ander zwerfafval. Ook het thema afvalscheiding komt aan bod. De participatieactiviteiten kunnen uiteenlopen van schoonmaakacties in de buurt tot kunstprojecten rondom afval. Omwonenden van de school en ondernemers uit de buurt worden bij dit programma betrokken.

Prioriteit 2

Samenhang tussen Buitenveldert en Zuidas en binding tussen huidige en nieuwe bewoners

In een gebied dat zich zo snel ontwikkelt, en waar de bevolking zo snel groeit, is extra aandacht nodig voor behoud en versterking van de sociale cohesie. De nieuwe bewoners die zich in Buitenveldert en Zuidas vestigen, geven een impuls aan de buurt. Het is belangrijk dat zij zich thuis voelen en deel gaan uitmaken van de buurt. We zien een ontwikkeling dat nieuwe bewoners zich steeds meer organiseren en meepraten over de veranderingen en ontwikkelingen in de wijk.

Uit een enquête die in 2017 onder internationals in stadsdeel Zuid is gehouden, bleek dat zij over het algemeen tevreden zijn over hun buurt, maar graag sterker verbonden willen raken met de lokale gemeenschap. Ongeveer de helft van de respondenten gaf aan zich als vrijwilliger te willen inzetten voor de buurt, maar de meesten van hen weten niet hoe ze dat moeten aanpakken en bij welke organisaties ze daarvoor terecht kunnen. Daarnaast hebben ze behoefte aan informatie over praktische zaken binnen het onderwijssysteem.

We hechten veel waarde aan de inzet van bewoners, ondernemers en partners. We willen de buurtnetwerken versterken. Hierbij vervullen de kleinschalige ontmoetingslocaties een belangrijke functie. Daarnaast stimuleren we kleine en grote buurtinitiatieven.

We vinden het van belang om niet alleen de binding tussen bewoners, maar ook de samenhang tussen de deelgebieden Zuidas en Buitenveldert versterken. Aanpassingen in de openbare ruimte kunnen daaraan bijdragen.

Waarom gaan we werken in 2018?

Maatregel 2.1 Binding tussen verschillende bewonersgroepen

De wijk krijgt een steeds gevarieerdere bevolking, bestaande uit jonge gezinnen, internationals en studenten, en er is steeds meer behoefte aan onderling contact. Daarom worden er voor en door de buurt projecten opgezet die gericht zijn op ontmoeting, verbinding en verlevendiging. Daarnaast werkt de gemeente aan 'community building' en zoeken we naar nieuwe participatievormen om een dialoog te voeren met bewoners en ondernemers over de ontwikkelingen in het gebied. Ook helpen we kwetsbare mensen die in de wijk komen wonen, zoals mensen met een GGZ-achtergrond, om zich een plek te verwerven in de buurt.

Activiteit 2.1.1 Promotie van buurtinitiatieven

We willen meer bekendheid geven aan de initiatieven die door bewoners en anderen worden opgezet. Met een online campagne worden deze initiatieven bij een breder publiek onder de aandacht gebracht, met het doel nieuwe initiatieven te stimuleren.

De gemeente introduceert in 2018 een subsidieregeling voor maatschappelijke initiatieven. Deze regeling is bedoeld voor projecten met een groot bereik, die bijdragen aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente Amsterdam.

Activiteit 2.1.2 Kwetsbare bewoners in de wijk

Uitbreiding van het aantal passende woningen in de wijk voor mensen met een GGZ-achtergrond is een speerpunt van de gemeente. In verband hiermee voert de gemeente samen met politie, wijkzorg en woningcorporaties een buurtscan uit in Buitenveldert-Oost om vast te stellen welke gevolgen het voor een buurt heeft als deze kwetsbare bewoners er hun intrek nemen.

Activiteit 2.1.3 Community building Zuidas

De gemeente en andere partijen in het gebied investeren in versterking van de gemeenschap. Dit doen we onder meer door het organiseren van gesprekken met (nieuwe) bewoners en bezoekers over het leven in de wijk, zoals de Meet & Greet-bijeenkomsten en de pop-up picknicktafels. Bovendien lanceren we een online platform waarop bewoners een dialoog kunnen voeren met Amsterdam Zuidas over de ontwikkelingen in het gebied.

Activiteit 2.1.4 Groter bereik Huis van de Wijk Buitenveldert

Het Huis van de Wijk Buitenveldert heeft een belangrijke sociale functie, met name als trefpunt voor ouderen. Daarnaast vervult het een stimulerende rol bij bewonersinitiatieven.

Het Huis van de Wijk wil meegaan met de ontwikkelingen en zijn aanbod meer afstemmen op nieuwe bewonersgroepen, zoals internationals, jongeren, ondernemers en studenten. Om de bekendheid bij deze groepen te vergroten wordt er een gerichte communicatie- en marketingcampagne opgezet, onder meer via sociale media. De wijkkrant wordt voortaan ook verspreid in Zuidas.

Maatregel 2.2 Betrekken van nieuwkomers bij de buurt

Jaarlijks komen er circa duizend nieuwe bewoners wonen in Buitenveldert. De gemeente organiseert verschillende initiatieven om hen kennis te laten maken met hun buurtgenoten en hen te wijzen op de activiteiten en voorzieningen in de wijk. In 2018 gaat in Zuidas een pilot van start met online communicatietools om bewoners te betrekken bij de inrichting van hun directe woonomgeving.

Activiteit 2.2.1 'Welkom in Zuid'

Om nieuwe bewoners een warm welkom te heten worden er bijeenkomsten gehouden onder de naam 'Welkom in Zuid'. Het doel is nieuwe en oude bewoners met elkaar in contact te brengen en nieuwe bewoners wegwijs te maken in het aanbod van (maatschappelijke) voorzieningen in de wijk.

Activiteit 2.2.2 Welkomspakketten

Een aantal woningcorporaties biedt nieuwe bewoners een welkomspakket aan om hen te informeren over de buurt, de voorzieningen en de activiteiten die er georganiseerd worden. In 2018 doen meer woningcorporaties mee.

Activiteit 2.2.3 Smartphoneparticipatie

In de eerste helft van 2018 starten we in deelgebied Gershwin een proef om na te gaan of we bewonersparticipatie kunnen bevorderen via de smartphone. Tijdens deze pilot willen we de bewoners van de nieuw opgeleverde woningen uitnodigen om mee te denken over de inrichting van de zijstraatjes tussen de Gershwinlaan en de De Boelegracht.

Maatregel 2.3 Internationals betrekken bij de buurt

De internationale gemeenschap in Buitenveldert/Zuidas breidt de komende jaren uit. We zien binnen deze groep een opvallende toename van het aantal jonge gezinnen

Door bijeenkomsten te organiseren waar nieuwkomers elkaar kunnen ontmoeten en te zorgen voor gerichte informatievoorziening helpen we internationals zich een plek te verwerven. Ook gaan we internationals die zich voor hun buurt willen inzetten wegwijs maken in het vrijwilligerswerk.

Activiteit 2.3.1 Welkomspakket

Internationals die zich voor het eerst vestigen in Amsterdam registreren zich bij IN Amsterdam, het voormalige Expatcenter, en ontvangen daar informatie over wonen, werken en leven in de stad. Wie in Zuid komt wonen krijgt daarnaast een welkomspakket met informatie over hun wijk en over buurtspecifieke voorzieningen.

Activiteit 2.3.2 Informatie over opvoeding en onderwijs

Samen met scholen en andere betrokken partijen in de buurt gaan we een bijeenkomst organiseren om internationals met kinderen te informeren over de onderwijsinstellingen in Buitenveldert en over de instellingen in hun omgeving die zich bezighouden met opvoedingszaken. Zo bieden we hun bovendien een gelegenheid om met elkaar in contact te komen.

Activiteit 2.3.3 Vrijwilligerswerk stimuleren onder internationals

Samen met de Vrijwilligers Centrale Amsterdam kijken we hoe organisaties die vrijwilligers zoeken, meer internationals kunnen bereiken en mobiliseren. Daarnaast gaan we een aantal internationals die actief zijn als vrijwilliger volgen om na te gaan of het proces goed verloopt. Zo willen we erachter komen wat eventuele beweegredenen zijn om af te haken en hoe we ervoor kunnen zorgen dat het werk past bij de persoon.

Maatregel 2.4 Meer samenhang tussen Zuidas en Buitenveldert

Bewoners en ondernemers willen een sterkere verbinding tussen Buitenveldert en Zuidas, zodat ze kunnen profiteren van de voordelen van beide gebiedsdelen. De Willem van Weldammelaan, die van de Zuidas naar het rustige groen van Buitenveldert loopt, kan dienen als verbindingsas. Die functie vraagt om een nieuwe, aantrekkelijke inrichting. In 2017 is in verband hiermee een participatietraject opgezet.

Ook kunst is een uitstekend middel om verschillende bewonersgroepen bijeen te brengen. Een kunstproject met dat oogmerk is de Get Lost Art Route.

Activiteit 2.4.1 Vervolg op participatietraject Willem van Weldammelaan

Het participatietraject over de aanleg van een wandelroute in de Willem van Weldammelaan is eind 2017 afgerond. In 2018 verkennen we in hoeverre de wensen die bewoners, gebruikers en partners tijdens dat traject hebben uitgesproken, uitvoerbaar en financieel haalbaar zijn.

Activiteit 2.4.2 Kunst als verbindingsmiddel

In 2018 wordt opnieuw de Get Lost Art Route georganiseerd: een route langs openbare kunstwerken in Zuidas. Voor dit project werken bedrijven in Zuidas samen met twintig kunstenaars. Het doel van de route is bedrijven en bewoners bewust te maken van hun omgeving en hen via kunst met elkaar in contact te laten komen.

Prioriteit 3

Ouderen de kans geven langer zelfstandig te blijven wonen

In Buitenveldert wonen veel ouderen; een relatief groot aantal van hen (een op de tien) is ouder dan tachtig jaar. Ouderen blijven steeds langer zelfstandig wonen en de meesten hebben daar ondersteuning bij nodig. Eenzaamheid komt vaak voor onder deze groep. Daarnaast constateren zorg- en welzijnswerkers een stijging van het aantal alleenwonende ouderen met beginnende dementie. Een derde aandachtspunt is dat veel ouderen mantelzorgers zijn voor een naaste, wat voor een aantal van hen een te zware belasting vormt.

We willen deze groep helpen om met behoud van levenskwaliteit in de eigen buurt te blijven wonen en deel te blijven nemen aan de samenleving. Goed bereikbare voorzieningen en een solide sociaal netwerk zijn daarbij van belang. Samen met welzijnspartners en het wijkzorgnetwerk gaan we activiteiten en trainingen aanbieden om eenzaamheid tegen te gaan. Ook ondernemen we samen met onze partners acties om een ouderenvriendelijker openbare ruimte te creëren, woningen (brand)veilig te maken en de weerbaarheid van ouderen tegen criminaliteit en babbeltrucs te vergroten.

In 2015 heeft Amsterdam zich aangesloten bij het netwerk van Age Friendly Cities van

de Wereldgezondheidsorganisatie. Gemeenten die deel uitmaken van dit netwerk zetten zich in voor een leefomgeving waar men op een aangename manier oud kan worden. Buitenveldert is aangewezen als pilotgebied. Een groep ouderen uit Buitenveldert heeft samen met medewerkers van het VUmc onderzocht met welke aanpassingen hun wijk ouderenvriendelijker kan worden gemaakt. Daaruit is waardevolle informatie naar voren gekomen en de betreffende groep ouderen – de onderzoeksgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert – fungeert nog steeds als klankbord.

Waarom gaan we werken in 2018?

Maatregel 3.1 Bewonersparticipatie op het gebied van zorg en welzijn

We willen bewoners de kans bieden om mee te denken en praten over zorg en welzijn, en hen bovendien stimuleren om zelf activiteiten te ontplooiën op dit terrein. Daartoe organiseren we bewonersbijeenkomsten en gaan we intensief samenwerken met de onderzoeksgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert.

Activiteit 3.1.1 Dialoog in Zuid

Tijdens de Dialoog in Zuid-bijeenkomsten gaan we met bewoners in gesprek over ideeën en voorstellen die zij hebben op het gebied van zorg en welzijn in hun wijk. Gebleken is dat deze gesprekken vaak weer nieuwe ideeën voortbrengen.

Samen gaan we kijken of de aangedragen voorstellen in praktijk gebracht kunnen worden.

Het wijkzorgnetwerk en de wijkagenten worden vroegtijdig betrokken bij onderwerpen waar zij mee te maken hebben.

Activiteit 3.1.2 Partnerschap Ouderenvriendelijk Buitenveldert

De gemeente gaat een partnerschap aan met de onderzoeksgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert. In 2018 maken we afspraken over de rol van deze groep en die van de gemeente. Daarnaast stellen we gezamenlijk een agenda op en gaan we de aanbevelingen die de groep tijdens de pilot heeft gedaan uitwerken.

Maatregel 3.2 Veiligheid en toegankelijkheid voor ouderen

In 2018 treffen we diverse maatregelen om de leefomgeving in Buitenveldert comfortabeler en veiliger te maken voor ouderen. We werken aan een ouderenvriendelijkere inrichting van de openbare ruimte, maar hebben ook aandacht voor de veiligheid in en om het huis.

Activiteit 3.2.1 Aanpassingen voor een ouderenvriendelijkere wijk

We willen de openbare ruimte in Buitenveldert zo inrichten dat deze toegankelijker, veiliger en comfortabeler wordt, bijvoorbeeld door bankjes neer te zetten en oversteekplaatsen aan te passen. Bij de ontwikkeling en uitvoering van de plannen betrekken we de onderzoeksgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert, andere bewoners, ondernemers en zorg- en welzijnsprofessionals.

Activiteit 3.2.2 Valpreventie

In 2017 is in Buitenveldert het stedelijke actieplan Valpreventie gestart. In 2018 worden nieuwe en aangepaste valpreventiemethodes toegepast. Het lokale netwerk van welzijnsprofessionals en het wijkzorgnetwerk worden ingeschakeld om zoveel mogelijk ouderen te bereiken.

Activiteit 3.2.3 Inbraakpreventie

In 2018 breiden we de samenwerking tussen de gemeente en woningcorporaties op het gebied van inbraakpreventie uit. Corporaties doen mee aan voorlichtingsbijeenkomsten over veilig wonen en babbeltrucs. Daarnaast gaan we meer woningen beveiligen tegen inbraak, onder meer door deurspionnen en strips aan te brengen.

Activiteit 3.2.4 Voorlichting over (brand)veiligheid

Voor ouderen organiseren gemeente en politie al enige tijd informatiebijeenkomsten rondom het thema veiligheid. Vanaf 2018 nemen ook mensen van de brandweer hieraan deel. Zij geven voorlichting over brandveiligheid en laten zien op welke manier mensen met een fysieke beperking het snelst hun woning kunnen verlaten.

Maatregel 3.3 Aanpak eenzaamheid

‘Eenzaamheid pak je samen aan’: onder dat motto is een stadsbrede aanpak gelanceerd om eenzaamheid tegen te gaan. Effectieve samenwerking tussen professionals, vrijwilligers en informele netwerken staat daarin centraal. Het is een lerende aanpak waarin praktijk, wetenschap en beleid worden gecombineerd. Stadsdeel Zuid is aangewezen als proeftuin.

Activiteit 3.3.1 Welzijn aan huis

Een kleine groep ‘gespreksvrijwilligers’ bezoekt bewoners die vanwege hun hoge leeftijd en fysieke gesteldheid aan huis gebonden zijn. Zij maken een praatje en bieden een luisterend oor. Zo dragen zij bij aan een beter welzijn en het verminderen van gevoelens van eenzaamheid.

Activiteit 3.3.2 Training voor professionals en vrijwilligers

Als onderdeel van de aanpak is er een toolkit ontwikkeld met materialen en voorbeelden die professionals helpen het onderwerp eenzaamheid bespreekbaar te maken. De toolkit wordt in 2018 geïntroduceerd bij Beter Thuis in Zuid en zal worden gebruikt door praktijkondersteuners van de huisarts die visites afleggen bij kwetsbare bewoners. De praktijkondersteuners krijgen bovendien een training van Movisie waarin ze leren eenzaamheid te herkennen en ter sprake te brengen, en vast te stellen of doorverwijzing naar een hulpverlener noodzakelijk is.

Ook de vrijwilligers van de Algemene Hulpdienst Buitenveldert krijgen deze toolkit en training aangeboden.

Activiteit 3.3.3 Activiteiten rond eenzaamheid

De Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) organiseert samen met andere organisaties in de wijk ontmoetingsactiviteiten voor ouderen. Deze zijn gericht op het creëren van groepsbinding. Een voorbeeld hiervan is het project Ouderen in de Wijk, dat activiteiten aanbiedt zoals een culturele lezing, een museumuitstapje of een cursus over het gebruik van een tablet.

Daarnaast worden er diverse activiteiten georganiseerd tijdens de Week tegen Eenzaamheid. De betrokken instellingen stemmen hun activiteiten op elkaar af en ‘en geven er gezamenlijk bekendheid aan.

Activiteit 3.3.4 Vraag-maar-raak-lunches

Een aantal bedrijven in Zuidas wil met maatschappelijke projecten een bijdrage leveren aan hun omgeving. In 2017 hebben zij voor het eerst een lunch georganiseerd waarbij medewerkers en ouderen met elkaar aan tafel gingen. De ouderen konden zo Zuidas op een andere manier leren kennen en daarnaast hun buurtgenoten ontmoeten. In 2018 willen we dit project verder uitbouwen en de contacten bestendigen.

Maatregel 3.4 Oog voor mensen met dementie en hun mantelzorgers

De VU heeft onderzocht hoe mensen met beginnende dementie en hun mantelzorgers het best begeleid kunnen worden. Uit het onderzoek is een aantal aanbevelingen voortgekomen. Daarnaast ontwikkelen we een 'contactpas' voor deze groep.

Activiteit 3.4.1 Contactpas

Voor verwarde ouderen wordt een contactpasontwikkeld waarop het telefoonnummer van de mantelzorger staat. Met deze pas kan de oudere op straat worden geholpen zonder dat zijn of haar privacy of veiligheid in gevaar komt. Voor de nadere uitwerking van het concept zetten we een participatieproces op. De pas zal in 2018 worden gelanceerd.

Activiteit 3.4.2 DemenTalent

In 2017 is gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van de aanpak DemenTalent, ontwikkeld door VUmc. DemenTalent stelt mensen met dementie in staat om als vrijwilliger actief te blijven in de samenleving, door zinvolle activiteiten uit te voeren die aansluiten bij hun talenten, interesses en mogelijkheden. Het doel van de aanpak is de zelfwaardering van mensen met dementie te bevorderen en tegemoet te komen aan de behoefte aan autonomie, sociaal contact en nuttig kunnen zijn voor anderen.

De deelnemers aan het onderzoek worden gevolgd en begin 2018 volgt een evaluatie. Als de resultaten positief zijn, wordt deze aanpak beschikbaar voor bewoners met beginnende dementie in Buitenveldert.

Maatregel 3.5 Kwetsbare bewoners ondersteunen en stimuleren

Op verschillende manieren worden kwetsbare bewoners ondersteund en gestimuleerd. We richten ons op kwetsbare bewoners en mantelzorgers via de portiekflataanpak, huisbezoeken aan ouderen, het seniorenportfonds en mantelzorgondersteuning.

Activiteit 3.5.1 Uitbreiding portiekflataanpak

Met de portiekflataanpak willen woningcorporaties, professionals en het wijkzorgnetwerk er samen voor zorgen dat sociale problematiek achter de voordeur eerder wordt herkend zodat op tijd de juiste hulp kan worden ingeschakeld. Het experiment krijgt in 2018 een vervolg en het aantal deelnemende woningcorporaties wordt uitgebreid.

Huismeesters en technische vakmensen van de deelnemende woningcorporaties krijgen een training om sociale problematiek te leren herkennen.

Verder gaan medewerkers van wijkzorg en woningcorporaties bij bewoners langs om te zien of ze hulp nodig hebben.

Activiteit 3.5.2 Huisbezoek ouderen

Vanuit het project Beter Thuis in Zuid worden kwetsbare ouderen aan huis bezocht door de praktijkondersteuners van de huisarts. In 2018 loopt iemand van de gemeente mee om te kijken hoe wij met (bestaande of nieuw te ontwikkelen) basisvoorzieningen nog beter tegemoet kunnen komen aan de behoeften van deze doelgroep.

Activiteit 3.5.3 Lancering seniorenportfonds

Regelmatig bewegen helpt om fit te worden én te blijven. Omdat voor sommige ouderen lidmaatschap van een sportclub te duur is, houden we in Buitenveldert een proef met een seniorenportfonds dat deze groep in staat stelt gratis te sporten of te fitnessen. Het fonds mag ook worden gebruikt voor fitness onder paramedische begeleiding.

Activiteit 3.5.4 Mantelzorgondersteuning

Mensen die behandeld zijn in het VU medisch centrum verblijven op de transferafdeling van het VUmc tot zij voldoende hersteld zijn om naar huis te gaan of tot er plaats is in een verpleeghuis, woonzorgcentrum of revalidatie-instelling. Goede ondersteuning van de mantelzorgers is in deze fase erg belangrijk. Daarvoor werkt de gemeente nauw met de transferafdeling samen. In 2018 houdt een mantelzorgcoach wekelijks één dagdeel spreekuur voor mantelzorgers van patiënten. Daarnaast voert hij gesprekken met de familie en verpleegkundigen over de ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers.

Prioriteit 4

Beter gebruikmaken van de mogelijkheden die het openbare groen en het water bieden

Buitenveldert/Zuidas beschikt over veel parken, groen en water. Voorbeelden zijn de Amstelscheg met het Amstelpark, 't Kleine Loopveld, het Gijsbrecht van Aemstelpark, het Beatrixpark en het Amsterdamse Bos. Daarnaast zijn er talrijke plantsoenen en grasstroken.

Ook de Nieuwe Meer heeft veel waarde, vanwege de flora en fauna én vanwege de recreatiemogelijkheden.

Het groene karakter en de diversiteit van de parken gelden als een groot pluspunt. De parken trekken steeds meer bezoekers. De gemeente stimuleert recreatief en sportief gebruik van parken en water met behoud van de ecologische waarde.

Groen in de openbare ruimte heeft ook een praktische functie: een groene, niet-verharde bodem beschermt het gebied tegen wateroverlast bij regen.

In 2018 gaan wij door met waar we in 2017 mee zijn begonnen: investeren in de aantrekkelijkheid van de parken en in de ecologische kwaliteit van het groen. Daarnaast willen we de verschillende parken in Buitenveldert met elkaar verbinden, meer groen aanbrengen in Zuidas en meer mogelijkheden creëren om te zwemmen in natuurwater.

Waarom gaan we werken in 2018?

Maatregel 4.1 Vergroening Zuidas

In het groeiende en verdichtende Zuidas is het een uitdaging om de kwaliteit van wonen en werken op peil te houden. Voor een prettige en leefbare stad is voldoende groen essentieel. Het vergroenen van Zuidas vraagt om een innovatieve en integrale aanpak. We bekijken hoe we slim kunnen omgaan met groen, water en biodiversiteit en hoe we verschillende gebruiksvormen kunnen faciliteren.

Activiteit 4.1.1 Plan voor een groene Zuidas

Bij de vaststelling van de Visie Zuidas in 2016 is een motie aangenomen om Zuidas zoveel mogelijk te vergroenen, conform de duurzaamheidsambities van de gemeente Amsterdam. Deze motie wordt uitgewerkt in het 'Plan voor een groene Zuidas'. Het plan, dat begin 2018 door de gemeenteraad wordt vastgesteld, omvat zowel maatregelen die direct resultaat hebben, als maatregelen voor de langere termijn.

Activiteit 4.1.2 Investeren in groen

Op de agenda staat onder meer de aanplant van 262 bomen in minstens tien verschillende soorten. We plaatsen dikkere bomen dan gebruikelijk, zodat het effect meteen zichtbaar is, en zorgen voor optimale groeiomstandigheden. Daarnaast wordt 15.700 m² aan andere vormen van groen aangelegd, zoals gazons, vaste planten en grasvelden met bloembollen.

Maatregel 4.2 Kwaliteitsverbetering in de parken

De drie parken in Buitenveldert – het Amstelpark, het Gijsbrecht van Aemstelpark en het Beatrixpark – worden steeds vaker bezocht door omwonenden en mensen uit andere delen van de stad. In 2017 zijn kadernota's vastgesteld die schetsen hoe de kwaliteit van deze parken kan worden verbeterd. De uitgangspunten zijn: onderhoud op peil houden, ecologische maatregelen treffen, voorzieningen verbeteren en ruimte bieden aan initiatieven die in de parken worden georganiseerd.

Activiteit 4.2.1 Kwaliteitsimpuls commerciële speeltuin Amstelpark

Vanwege de bouw van Zuidasdok krijgt de commerciële speeltuin in het Amstelpark een tijdelijke herinrichting. In 2018 ontwikkelt de ondernemer een plan voor de definitieve inrichting, die de speeltuin een kwaliteitsimpuls moet geven.

Activiteit 4.2.2 Verkenning speeltoestellen openbare speeltuin Amstelpark

We zoeken naar financiële middelen voor de vervanging of verbetering van de speeltoestellen in de openbare speeltuin van het Amstelpark.

Activiteit 4.2.3 Kunst en cultuur in de leegstaande panden in het Amstelpark

In 2017 hebben we onderzoek gedaan naar mogelijke functies voor de leegstaande panden in het Amstelpark. In vervolg daarop nodigen we in 2018 via een prijsvraag initiatiefnemers uit om een plan in te dienen voor een culturele invulling die past bij het potentieel van en de ambities voor het park.

Activiteit 4.2.4 Investeren in het Gijsbrecht van Aemstelpark

De gemeente wil investeren in het Gijsbrecht van Aemstelpark. Het gaat om diverse maatregelen die zowel de cultuurhistorische als de ecologische waarde van het park versterken. Hieronder vallen onder meer het verbeteren van entrees, het beter tot uitdrukking laten komen van de kenmerkende structuur, het toevoegen van kleurrijke, vruchtdragende heesters en bomen en het aanbrengen van bloemrijk gras en stinzenplanten.

Activiteit 4.2.5 Promotie van het Beatrixpark

In 2018 wordt in het Beatrixpark de film Oase herdacht over de Tweede Wereldoorlog opgenomen. Het park neemt in de film een centrale plaats in, wat kan bijdragen aan de naamsbekendheid. Het budget is bijeengebracht door middel van crowdfunding via CineCrowd. Daarnaast wordt er een kunstwerk geplaatst ter ere van Jacoba Mulder, de ontwerpster van het park.

Activiteit 4.2.6 Verbinding tussen groengebieden verbeteren

We gaan de groene verbinding tussen het Amsterdamse Bos en het Gijsbrecht van Aemstelpark verbeteren. Ook maken we een ontwerp voor een betere verbinding tussen het Amstelpark en het Gijsbrecht van Aemstelpark. Over de uitvoering wordt in 2018 een besluit genomen. We zorgen voor betere zichtbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Maatregel 4.3 Waterrecreatie stimuleren

In de Watervisie 2040 wordt de stedelijke ambitie uitgesproken om meer openbare zwemplekken te creëren langs stadsplassen. Voorop staat dat het water op de betreffende locaties aan de kwaliteitseisen moet voldoen. Wij dragen bij aan die ambitie door recreatie in natuurwater mogelijk te maken.

Activiteit 4.3.1 Zwemsteiger met meetsysteem aan de Nieuwe Meer

Bij de Koenenkade wordt – na toekenning van de omgevingsvergunning – een drijvende zwemsteiger aangelegd met meetsystemen die inzicht geven in de waterkwaliteit. De bezoeker kan meteen aflezen hoe het met de kwaliteit gesteld is. Dit is de eerste proef die met deze techniek wordt uitgevoerd.

Prioriteit 5

Veiligere en aantrekkelijkere verkeersroutes voor fietsers en voetgangers en betere doorstroming en bereikbaarheid

Amsterdam staat aan de vooravond van twee grote veranderingen. Ten eerste gaat op 22 juli 2018 de Noord/Zuidlijn rijden. Vanaf dat moment is Zuid, via het Centraal Station, rechtstreeks verbonden met Amsterdam Noord – een metrorit van slechts 16 minuten. De tweede grote verandering is het project Zuidasdok en omvangrijke operatie van Rijkswaterstaat, ProRail en de gemeente Amsterdam om de bereikbaarheid te verbeteren. Station Zuid wordt uitgebreid en de ring A10 wordt niet alleen verbreed maar krijgt ook een ondergronds traject ter hoogte van Zuidas. De voorbereidingen voor het project gaan in 2018 van start.

Ook op andere manieren wordt de bereikbaarheid verbeterd: er komen twee ondergrondse parkeergarages en betere fietsparkeervoorzieningen. Daarnaast werken we aan innovatie en gaan we het gebruik van alternatieve vervoermiddelen stimuleren.

De bouwwerkzaamheden zorgen ook voor overlast en tijdelijk een verminderde bereikbaarheid. Er worden veel maatregelen getroffen om de hinder te beperken.

Naast bereikbaarheid is verkeersveiligheid ook dit jaar een speerpunt. We richten ons met name op kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals fietsers en voetgangers.

Waarom gaan we werken in 2018?

Maatregel 5.1 Meer veiligheid in het verkeer

Werken aan verkeersveiligheid staat hoog op de agenda in Zuid. We pakken dit thema aan met voorlichting en aanpassingen in de infrastructuur. Met onze voorlichtingsactiviteiten richten we ons vooral tot scholieren – vanwege het grote aantal middelbare scholen in het gebied – en ouderen.

Activiteit 5.1.1 Opfriscursussen voor senioren

Rij-instructeurs geven cursussen aan ouderen om hun kennis over de verkeersregels op te frissen. Na afloop van de cursus, die bestaat uit theorielessen en praktijkles in de eigen auto, krijgen de deelnemers een persoonlijk advies.

Activiteit 5.1.2 Dodehoeklessen voor scholieren

Op initiatief van de belangenorganisatie Transport Logistiek Nederland en de gemeente worden er dodehoeklessen gegeven aan scholieren van basisscholen. Chauffeurs komen met hun vracht- of vuilniswagen langs om reële verkeerssituaties na te bootsen.

Activiteit 5.1.3 Verbeteringen fietskruising Parnassusweg-Prinses Irenestraat

In het tunneltje onder de kruising van de Parnassusweg met de Prinses Irenestraat komen twee drukke fietsstromen bij elkaar. In 2018 gaan we de kruising overzichtelijker inrichten.

Activiteit 5.1.4 Inventarisatie verkeersremmende maatregelen

In 2018 inventariseren we bij welke voetgangers- en fietsoversteekplaatsen verkeersremmende maatregelen ontbreken of waar de bestaande maatregelen verbeterd kunnen worden. De betreffende locaties worden meteen onder handen genomen. Het zal dan vooral gaan om de aanleg van verkeersdrempels en het aanbrengen van markeringen bij schoolzones.

Maatregel 5.2 Betere bereikbaarheid

De Noord/Zuidlijn krijgt drie stations in stadsdeel Zuid, waar dagelijks in totaal 137.000 reizigers in- en uitstappen. We gaan de omgeving van de stations aanpassen om de reizigersstromen goed te kunnen verwerken. Daarnaast beginnen de voorbereidende werkzaamheden voor het project Zuidasdok. Tijdens de werkzaamheden is hinder voor omwonenden en reizigers onvermijdelijk. We stellen alles in het werk om de overlast te beperken.

In het gebied komen twee nieuwe parkeergarages, waarmee we zorgen voor betere bereikbaarheid en een fraaier straatbeeld.

Activiteit 5.2.1 Aanvang project Zuidasdok

De daadwerkelijke uitvoering van project Zuidasdok begint in 2019. Dat wil niet zeggen dat er komend jaar geen werk wordt verricht. Aannemerscombinatie ZuidPlus werkt in 2018 verder aan het ontwerp. Ter plaatse worden werkterreinen ingericht en bomen gekapt. Bovendien worden de betonelementen voor de tunnel vervaardigd en klaargezet.

Activiteit 5.2.2 Aanpassing en ingebruikname station Zuid

Trein- en metrostation Zuid, dat in het hart van Zuidas ligt, wordt ook de begin- of eindhalte van de Noord/Zuidlijn. Naar verwachting zal het station dagelijks 75.000 metroreizigers verwerken. Aanvankelijk wordt er voor de Noord/Zuidlijn een perronspoor aangelegd met een tijdelijke overkapping, een tijdelijke opgang bij de Beethovenstraat en een verbrede trap.

Activiteit 5.2.3 Monitoren reizigerstromen na opening station Europaplein

Station Europaplein ligt vlak naast het beurs- en congrescentrum RAI, MBO College Zuid en de Culinaire Vakschool. In het ontwerp van het station is rekening gehouden met drukke momenten en dagen: er worden onder andere vijfhonderd nieuwe fietsparkeerplekken gerealiseerd. We gaan de reizigerstromen monitoren om tijdig in te kunnen grijpen, mochten zich alsnog problemen voordoen.

Activiteit 5.2.4 Pilot 'Mobility as a Service'

De werkgevers in het kantorengedebied Zuidas en de gemeente Amsterdam hebben de intentie uitgesproken om nieuwe, betaalbare en duurzame vormen van mobiliteit te stimuleren. Zo willen ze bijdragen aan afname van het autobezit en verbetering van de verkeersdoorstroming. Onder de naam 'Mobility as a Service' gaan gemeente en werkgevers verschillende vervoersdiensten bundelen. De reiziger heeft zo via één app toegang tot een veelvoud aan diensten en betaalt per gebruikte dienst.

Activiteit 5.2.5 Oplevering parkeergarage Ravel

Begin 2018 wordt de parkeergarage Ravel opgeleverd, met meer dan driehonderd parkeerplaatsen en ruime voorzieningen voor elektrische auto's. De garage ligt onder de velden van voetbalvereniging AFC; zo maken we optimaal gebruik van de beperkte ruimte en is de garage volledig aan het zicht onttrokken. De garage is deels openbaar, deels bedoeld voor leden van AFC en werknemers van Ernst&Young.

Activiteit 5.2.6 Ingebruikname parkeergarage onder het Nieuwe Universiteitsgebouw

Parkeergarage P3, de ondergrondse garage van de VU onder het Nieuwe Universiteitsgebouw, biedt ruimte aan 600 auto's en 1600 fietsen.

Activiteit 5.2.7 Herinrichting Boelelaan West

Het project 'Zomerwerk 2018 De Boelelaan West' is gericht op verbetering van de openbare ruimte rondom het Nieuwe Universiteitsgebouw, dat in 2018 wordt opgeleverd. Bovendien wordt in het gedeelte tussen de kruising Van der Boechorststraat-De Boelelaan en het Opleidingsinstituut Zorg en Welzijn het wegdek vervangen en komt er een transportriool. Bij het project zijn verschillende partijen betrokken; onderlinge afstemming is dan ook van groot belang. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de zomer, omdat in die periode de weg kan worden afgesloten.

Activiteit 5.2.8 Aanpassing viaduct Sportasroute

Als onderdeel van de ontwikkeling van Kop Amsterdamse Bos/Sportas werken we aan verbeteringen in de Sportasroute. Vooral met het oog op de veiligheid van de vele kinderen die de route gebruiken, hebben we in 2017 betere verlichting aangebracht. Het komende jaar wordt het viaduct bij het Piet Kranenbergpad aangepast. Daardoor kan de Sportasroute, die eronderdoor loopt, verbreed worden, zodat er meer ruimte vrijkomt voor de fietsers, hardlopers en andere sporters. Op de route worden in 2018 ook begeleide sportactiviteiten voor ouderen georganiseerd.

Maatregel 5.3 Parkeerbeleid voor fietsen

De fiets is een populair vervoermiddel om van en naar stations te reizen. De vele fietsen die daardoor rondom de stations staan, veroorzaken echter overlast voor bewoners en bedrijven. We willen fietsers daarvan bewust maken en het gebruik van de ondergrondse stallingen stimuleren. De komende jaren is de urgentie extra groot vanwege de werkzaamheden in het Zuidasgebied en de daarmee gepaard gaande verminderde bereikbaarheid per auto.

We gaan extra plekken creëren om de fiets veilig te parkeren en er worden verwijssystemen aangebracht, waarop te zien is hoeveel vrije plekken er in de stallingen zijn.

Activiteit 5.3.1 Opening fietsparkeergarage Vijfhoek

In het voorjaar van 2018 wordt bij station Zuid, ten noorden van het Zuidplein, een nieuwe ondergrondse fietsparkeergarage in gebruik genomen. Deze ruim opgezette garage biedt plaats aan 3500 fietsen. Dat betekent dat er in combinatie met de twee bestaande garages – Gustav Mahlerplein (3000 plaatsen) en Zuidplein (2750 plaatsen) – maar liefst 10.000 inpandige fietsparkeerplekken beschikbaar komen. In alle garages is bewaking aanwezig en de stalling is de eerste 24 uur gratis.

Activiteit 5.3.2 Uitbreiding fietsparkeerplekken op straat

In 2018 wordt het aantal fietsparkeervoorzieningen verder uitgebreid. Uit een inventarisatie en uit meldingen van bewoners is gebleken dat het aantal knelpunten in vergelijking met andere gebieden in Zuid meevalt, maar dat er enkele locaties uitspringen waar sprake is van ernstige overlast. De problemen zijn het grootst op het Gustav Mahlerplein, het Gelderlandplein en een aantal specifieke straten. Op deze locaties gaan we als eerste extra fietsparkeervoorzieningen aanbrengen.

Activiteit 5.3.3 Overlast geparkeerde fietsen terugdringen

Om de overlast van geparkeerde fietsen rond het Gustav Mahlerplein terug te dringen, werkt de gemeente samen met bedrijven en ondernemers van Zuidas aan gedragsverandering bij fietsparkeerders en promotie van de tamelijk nieuwe Gustav Mahler-fietsenstalling. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om een parkeerduurbepanking van maximaal twee weken en een verbod op parkeren buiten de fietsparkeervoorzieningen in te voeren. Aanpassing van de regelgeving is nodig om beter te kunnen handhaven.

Colofon

Gebiedsplan 2018 Buitenveldert-Zuidas

Vastgesteld door de bestuurscommissie van stadsdeel Zuid op 20 december 2017.

Met dank aan alle betrokken bewoners, ondernemers en partner in Buitenveldert en Zuidas.

Foto's: cover Anton Groenescheij, maatregel 2.3 (pagina 14) Rashna Kadier en maatregel 2.4 (pagina 15) Wiebke Wilting.

Overige foto's gemeente Amsterdam.